

CEPV2001

K

1 Za časného jitra políbil Lában své vnuky a dcery, požehnal jim a vrátil se opět ke svému domovu. ([: [Gn 24:60](#)])

2 Jákob šel svou cestou. Tu se s ním srazili Boží poslové. ([: [Ž 34:8](#) [Ž 91:11](#) [Žd 1:14](#); [Joz 13:26](#) [Joz 13:30](#) [Joz 21:38](#) [2S 2:8](#)])

3 Jakmile je Jákob spatřil, zvolal: „To je tábor Boží,“ a to místo pojmenoval Machanajim (to je Tábořiště).

- Po uzavření smlouvy se Lában vrací domů a opouští své dcery, vnuky i Jákoba
- Jákob potkává Boží posly. Doslova se s nimi srazil. Že by poslové schválně vyhledali setkání s Jákobem? Ale proč? Mělo to být ujištění Boží přítomnosti, aby se Jákob nebál setkání s bratrem? Tato pasáž není nijak rozvedena, pouze lakonicky konstatuje, že Jákob potkal Boží posly a to místo označil jako Boží tábor (*H. Machanajim*). Vystává zde minimálně jedna otázka: Jak Jákob poznal, že se jedná o posly Boží? Zřejmě měl jejich podobu stále v živé paměti ze svého vidění se žebříkem.

4 Pak Jákob vyslal napřed posly ke svému bratru Ezauovi do země Seíru, na pole Edómské, ([: [Gn 25:30](#) [Gn 36:8n](#) [Dt 2:5](#); [L 14:31](#)])

5 a přikázal jim: „Vyřidte mému pánu Ezauovi toto: Tvůj otrok Jákob vzkazuje: Až dosud jsem prodléval jako host u Lábara. ([: [Gn 27:29](#) [Gn 27:37](#) [Gn 27:40](#); [Gn 30:43](#); [Gn 33:8](#) [Gn 33:15](#)])

6 Mám voly a osly, ovce, služebníky a služby. Posílám o tom zprávu tobě, svému pánu, abych získal tvoji přízeň.“

7 Poslové se vrátili k Jákobovi a řekli: „Přišli jsme k tvému bratru Ezauovi, ale on ti už jde vstříc a je s ním čtyři sta mužů.“ ([: [Gn 33:1](#)])

8 Tu padla na Jákoba velká bázeň a tíseň. Rozdělil proto lid, který byl s ním, i brav a skot a velbloudy do dvou táborů,

9 neboť si řekl: „Přijde-li Ezau k prvnímu táboru a pobije jej, může ještě zbylý tábor vyváznout.“

10 Dále Jákob řekl: „Bože mého otce Abrahama a Bože mého otce Izáka, Hospodine, tys mi pravil: ‚Navrať se do své země a do svého rodiště a já se postarám, aby se ti dobře vedlo.‘ ([: [Gn 31:3](#)])

11 Nejsem hoden veškerého tvého milosrdenství a vší tvé věrnosti, které jsi svému služebníku prokázal. Tento Jordán jsem překročil s holí, a teď mám dva tábory. ([: [Gn 18:27](#) [Iz 63:7](#)])

12 Vytrhni mě prosím z ruky mého bratra, z ruky Ezauovy, neboť se ho bojím, aby nepřišel a nezabil mě, matku nad dětmi.

13 Ty jsi přece řekl: ‚Určitě se postarám o tvé dobro a tvé potomstvo rozmnožím jako mořský písek, jež nelze pro množství sečíst.‘“ ([: [Gn 13:16](#) [Gn 22:17](#) [Gn 28:13](#)- [Gn 28:15](#) [Ex 32:13](#) > [Žd 11:12](#)])

14 A přenocoval tam té noci. Pak vzal z toho, co vyzískal, dar na usmířenou pro svého bratra Ezaua: ([: [Gn 33:10n](#)])

15 dvě stě koz a dvacet kozlů, dvě stě bahnic a dvacet beranů,

16 třicet velbloudic se sajícími mláďaty, čtyřicet krav a deset býků, dvacet oslic a deset oslů.

17 To vše předal svým služebníkům, každé stádečko zvlášť, a řekl jim: „Jděte napřed a ponechte mezi jednotlivými stádečky odstup.“

18 A prvnímu přikázal: „Až se s tebou setká můj bratr Ezau a zeptá se tě, či jsi a kam jdeš a či je to, co ženeš před sebou,

19 odvětiš: ‚Je to dar od tvého otroka Jákoba, poslaný jeho pánu Ezauovi; on sám je za námi.‘“

20 Tak přikázal i druhému a třetímu a všem, kteří šli za

1 Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andělé Boží.

2 I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko Boží jest toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim.

3 Poslal pak Jákob posly před sebou k bratru svému Ezau, do země Seir, do kraje Idumejského.

4 A přikázal jim, řka: Takto povězte pánu mému Ezau: Totot' vzkazuje služebník tvůj Jákob: U Lábara jsem byl pohostinu, a zůstával až do tohoto času.

5 A mám voly a osly, ovce, a služebníky i děvky; a poslal jsem, abych se ohlásil pánu svému, a našel milost před očima tvýma.

6 I navrátili se poslové k Jákobovi, řkouce: Přišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také jde proti tobě, a čtyři sta mužů s ním.

7 Jákob pak bál se velmi, a rmutil se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž s sebou měl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy.

8 Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau k houfu jednomu, a pobil by jej, bude aspoň zadní houf zachován.

9 I řekl Jákob: Bože otce mého Abrahama, a Bože otce mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi řekl: Navrať se do země své, a k příbuznosti své, a dobře učiním tobě,

10 Menší jsem všech milosrdenství a vší pravdy, kterouž jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holí svou přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám.

11 Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebť se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne i matky s dětmi.

12 Však jsi ty řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím símě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství sečten býti nemůže.

13 I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, počtu bratru svému Ezau:

14 Totiž dvě stě koz, a kozlů dvadeceti, ovec dvě stě, a beranů dvadeceti,

15 Velbloudů s mladými jich třidceti, krav čtyřidceti, volů deset, oslic dvadeceti, a oslátek deset.

16 A poručil je služebníkům svým, každé stádo obzvláště, a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda at' jde opodál.

17 I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a optá se tebe, řka Či jsi? a kam jdeš? a či jest to stádo před tebou?

18 Řekneš: Jsem služebníka tvého Jákoba, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám jde za námi.

19 Poručil také druhému i třetímu, a všechněm jdoucím za těmi stády, řka: V táž slova mluďte k Ezau, když byste naň trefili.

20 A díte také: Aj, služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzírám tvář jeho; snad přijme tvář mou.

stádečky. Řekl: „V tomto smyslu mluvte s Ezauem, až na něj 21 A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu. narazíte.

21 A dodejte: „Také tvůj otrok Jákob je za námi, neboť řekl: Darem, který jde přede mnou, chci ho usmířit a teprve potom spatřit jeho tvář. Snad mě přijme milostivě.“ (Vv. 5.14)

22 Šli tedy napřed s darem, zatímco on přenocoval oné noci v táboře.

- V této pasáži ukazuje Jákob opět svoji Istivost. Nejdříve ke svému bratru posílá posly. Poté, co se vrátili se zprávou, že Ezau už je na cestě se 400 mužů, začíná postupně posílat skupinky s těmi nejlepšími kusy ze svých stád, aby Ezaua usmířil. Předtím se ale ještě s prosbou o ochranu obrací k Bohu. Jeho prosba je na první pohled trochu zvláštní – Jákob neprosí o ochranu své rodiny, svých manželek a svých dětí, ale o ochranu svou. Přitom se odvolává na Boží slib rozmnožit jeho potomstvo (což už by v současném stavu bylo možné i bez něj). K jeho strategii ho mohly vést dvě pohnutky: a) měl opravdu strach o sebe a svůj život, o to, že vše předtím bylo zbytečné, což by z něj činilo zbabělce nebo b) si uvědomuje, že jeho smrt by učinila z jeho žen vdovy, nezaopatřené, navíc v cizí zemi napospas Ezauovi, který jako bratr měl na ně zákonitě právo. To, co prohlásil Jákob při modlitbě (že je matkou od dětí, že přešel Jordán s holí v ruce a nyní je tu se dvěma tábory) nasvědčuje spíše variantě b). Jákob si uvědomuje svoji zodpovědnost nejen za svou rodinu, ale i za všechny, kteří ho následovali, což ho posouvá v našich očích výš.

23 A té noci vstal, vzal obě své ženy i obě své služky a jedenáct svých synů a přebrodil se přes Jabok. ([: Dt 3:16 Joz 12:2])

24 Vzal je a převedl je přes potok se vším, co měl.

25 Pak zůstal Jákob sám a tu s ním kdosi zápolil, dokud nevěšla jitřenka. (Vv Oz 12:4n : L 22:44 : 2P 1:19)

26 Když viděl, že Jákoba nepřemůže, poranil mu při zápolení kyčelní kloub, takže se mu vykloubil. ([: Mt 7:7n L 18:1])

27 Neznámý řekl: „Pust' mě, vzešla jitřenka.“ Jákob však odvětil: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“ ([: Žd 7:7])

28 Otázal se: „Jak se jmenuješ?“ Odpověděl: „Jákob.“

29 Tu řekl: „Nebudou tě už jmenovat Jákob (to je Úskočný), nýbrž Izrael (to je Zápasí Bůh), neboť jsi jako kníže zápasil s Bohem i s lidmi a obstál.“ (Vv Gn 35:10 : Zj 2:17 : Gn 27:33)

30 A Jákob ho žádal: „Pověz mi přece své jméno!“ Ale on odvětil: „Proč se ptáš na mé jméno?“ A požehnal mu tam. ([: Sd 13:17n Ex 20:7 : Gn 35:9])

31 I pojmenoval Jákob to místo Peniel⁰ (to je Tvář Boží), neboť řekl: „Viděl jsem Boha tváří v tvář a byl mi zachován život.“ (j) Dvojitý pravopis jména v H. ([: Sd 8:8 Sd 8:17 1Kr 12:25 : Sd 6:22 Sd 13:22n Iz 6:5 n :: Ex 33:20 : J 1:18 Zj 22:4])

32 Slunce mu vzešlo, když minul Peniel⁰, ale v kyčli byl chromý. (j) Dvojitý pravopis jména v H. ([: Mi 4:6n Sf 3:19 : 2K 12:7- 2K 12:10])

33 Synové Izraelovi nejedí až podnes šlachy při kyčelním kloubu, protože Bůh poranil Jákobovi šlachy kyčelního kloubu.

- Dostáváme se k jednomu z nejznámějších starozákonních příběhů – Jákobově zápasu s Bohem. Pro národ Izrael je to velmi důležitý mezník v historii (změna jmen).
 - Na rozdíl od Abrahama, který po změně jména už své dřívější nepoužívá, tak u Jákoba je to jiné, Písmo se o něm i nadále zmiňuje buď jako o Jákobovi nebo jako o Izraeli. Opět budu čerpat od povolanejších: Jméno Jisrael představuje více „oficiální“ národní rozměr a užívá se vždy ve smyslu celku a při událostech dlouhodobého významu. Naproti tomu jméno Jákob si udržuje rodinný a osobní rozměr. (Není náhodou, že Bejt Jákob, Dům Jákobův, je označením pro židovské ženy, zatímco muže Tóra nazývá souhrnně Bnej Jisrael, synové Izraele.) Jan Divecký Příběhy Tóry-str. 65
- Jákob opět dělá něco pro mě nepochopitelného, totiž odvádí rodinu pryč a vrací se sám. Snad opět ve snaze odvrátit od nich nebezpečí, ale tím by je naopak nebezpečí vystavil (nemohl by je chránit, kdyby byli napadeni Ezauovou družinou). Zdá se, že Jákob chce být sám s Bohem, aby načerpal sílu pro nadcházející setkání, kterého se tolik bojí.
- Dochází ke známému zápasu, který končí nerozhodně a při kterém je Jákob zraněn, ale stává se prakticky vítězem, neboť získává požehnání a nové jméno. Z Úskočného se stává IZRAEL - Zápasí Bůh. Místo zápasu nazývá Jákob Tvář Boží. Z náznaků bychom mohli usuzovat, že se jednalo o JK (: I. Tim 6,16; J 1,18)

- *Nakonec malá poznámka, týkající se poranění. Jákobovi byla poraněna kyčel, pravděpodobně vykloubením. To je problematické poranění i dnes, natož v tehdejší době. Proč se o tom zmiňují? Jákob, který se tolik bojí setkání se svým bratrem je teď úplně bezmocný a zcela odkázaný na Boží pomoc. Na první pohled bychom mohli Jákoba opět považovat za zbabělce, ale sám Bůh mu říká, že obstál v zápase s Bohem i s lidmi. Jákobova obava není zbabělostí, ale černým svědomím. On si uvědomuje, jak získal požehnání (netušil, že získal to, co měl Bůh připraveno pro něj) a proto se tolik bojí setkání s Ezauem. Zdá se, že ani setkání s Božími posly, ani vyhraný zápas mu nepomohly k získání jistoty.*